

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Exercitia S. P. Ignatii Via Ad Salutem Et Perfectionem
Propriam & alienam, Tuta & perpetuo tenenda**

Ignacio <de Loyola>

Hildesii, 1713

VD18 13664689

Dies Prima De Fine Hominis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60348](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-60348)

Dies prima

DE FINE HOMINIS.

Creatus est homo ad hunc finem, ut Dominum Deum suum laudet ac revereatur, eique serviens tandem salvus fiat.

Scopus est, ut finem à Deo nobis constitutum pro merito summæ suæ necessitatis & altitudinis supra omnia æstimantes, ad eum solum & semper totâ voluntate & conatu feramur.

Meditatio prima

DE NECESSITATE FINIS

Desumpta à Deo creante.

Oratio præparatoria præmittitur ex more. Vide pag. 7.

Prælude primum: Imaginare tibi & vide Deum in sua cœlesti æternâque felicitate beatum, tēque cum Deo, in Deo, de Deo, cum innumero choro sanctorum in æternitate tota gaudentem, sed non otiosè eò perventurum.

Prælude secundum: Petendum à Deo valde enixè, id quod meditationis præsentis scopus est: scilicet, ut finem à Deo tibi constitutum pro merito summæ suæ necessitatis & altitudinis supra omnia æstimes; atque ad eum solum, & semper, totâ voluntate & conatu feraris.

Magnam gratiam ad hoc largiatur
conditor DEUS.

Intel-

Intellectus.

Punctum primum.

Memoria proponit, quod meditandi materia est. Creatus est homo ad hunc finem, ut

Dominum &c. (a) Intellectus deinde considerat:

Creavit magnus Deus magnum aliquod opus adhibitâ sapientiâ infinitâ, consilio altissimo & divino, potentiâ infinitâ, ex bonitate infinitâ, secundum exemplar perfectionis infinitæ, capacius orbe & toto universo, pulchrius omnibus in terra & coelis, atque ipsis omnibus nobilior, constantior, Deo carior, solo Deo inferior.

(b) an frustra, an nullo fine tantum opus creare Deus potuit aut debuit?

Opus illud est anima & Angelus. Non poteras esse, nisi sapientiâ, consilio & voluntate boni-

tate

Voluntas.

(a) Elicitur firma viva fides, quâ Deo creditur doctori & testi presentis veritatis.

Desiderium, eandem veritatem valde persuadendi intellectui & voluntati.

(b) Agnitio certa per fidem, admiratio, veneratio, benedictio, amor, divinarum illarum perfectio- num & divini consilii ac operis.

(c) Estimatio magna pretiosa anima, gaudium, quod sis viva Dei tui imago, ipsius Dei capax, amor & magna gratiarum actio & adoratio principii & Creatoris tui, in cuius te manu paternâ velut ipsius opus & imaginem considera, offer te ex amore & veneratione intimâ ad omnem finem, quem tibi constituere placuerit infinita sapientiæ & bonitati: notum fac mihi Domine finem meum Psal. 38. 5.

De-
tan-
tum
linis
em-
Vi-
vide
um,
ne-
en-
val-
ous
oro
su-
m-
el-

Intellectus.

tatis ac perfectionis, virtute potentiae infinitae & divinae. Capacior est anima tua coelo & universo, quia Dei capax; pulchrior omnibus pulchris, quia Dei vivi viva imago & exacta. Semperpiterna, immortalis, Deo & solo Deo dignum opus

(c) An frustra, an nullo fine tantam animam potuit Deus aut debuit creare? Non potuit: Creavit itaque & dedit illi intellectum & voluntatem capacem omnis boni ac Dei percipiendi, amandi, colendi & possidendi. Dedit potentias caeteras natas & capaces ut serviant Creatori (d) atque hunc finem homini constituit, ut Dominum Deum suum laudet, revereatur, amet serviatque ei in tempore; laudaturus, amaturus & fruiturus ipso Deo in aeternitate. (e)

Voluntas.

(d) *Fam tum incipe & dedica meritissimo Creatori intellectum tuum & voluntatem pro tota sua capacitate impendendam: omnes item potentias animi & corporis.*

(e) *Summa aestimatio hujus finis & placentia in illo, tum propter constituentis perfectiones, ejusque amorem & venerationem tum propter ejus equitatem, necessitatem, sanctitatem, altitudinem.*

(f) *Gaudium magnum, quod Deus ad finem tam sublimem beatum & aeternum te Creaverit, gratiarum actio pro merito bonitatis creantis & felicissimi finis, Gratulatio magna tibi & aliis ad hunc finem creatis.*

(g) *Abominatio magna & horror tanta blasphemia.*

Hæc

Intellectus.

Hæc etiam sibi quisque pro suo statu & officio ejusque debito & fine speciali applicare potest. Hic jam finis est tam necessarius, ut intellectus fateri debeat, aut non creavit Deus; aut non sapienter, non sanctè, non bene, non justè, hunc finem homini constituit; aut vollet, debetque certò finem sic constitutum exigere. (f) Non potest Deus abdicare aut deserere hujus finis debitum, non potest non hunc finem in æternum ab animâ æternâ & immortalis summo jure & voluntate exigere & persequi. Hic est solus & summus honor, solus fructus, solus gustus & oblectatio, quam ex nobili creatura sua habere potest Creator, in tempore & in æternitate; sola Dei satisfactio & quies, quia

Voluntas.

Desiderium, uti Deus non potest ab hoc fine discedere, ita nunquam discedendum;

Fatere, quod infinite dignus sit Deus, ut accipiat à Creatura sua & te, omnem honorem, fructum & gustum. *Desidera*, offer, time, ne quid horum per te desit, aut fiat contrarium.

(h) *Confitere Deo in fide, summam tuam ac aliorum necessitatem (repetendo rationes) amplectendi perfectè & promptè eum finem &c.*

Gaudium de agnitâ illâ, licet serò, summâ veritate.

Gratias magnas pro ejusdem agnitione, desiderium magnum pro finis magnitudine, illum in magna Perfectione consequendi. Spes in seriâ bonitate Dei
fini

Intellectus.

finis. Hæc summa & sola est contumelia & injuria Creaturæ in Creatorem, solum suæ rei detrimentum summa & sola (si esse potest) afflictio, in tempore & æternitate, fraudari isto fine. (g)

Conclusio practica; est itaque hujus finis à me acceptandi justitia, necessitas, & obligatio summa, æterna & infinita. Aut non debet esse homo, aut in hoc fine occupari nunc & in æternum. (h)

Reflexio inquit primò in vitam præteritam; an, quibus, quàm multis, culpis gravibus, aut levibus, imperfectionibus, tui amoris & rerum vanarum studiis, omissionibus, ab hujus finis debito & lege recesseris? intellectu, voluntate, servitio? (i)

Voluntas.

(i) *Gracias de bene actis.*

Confessio, admiratio querela, odium, horror, tristitia, confusio magna, per magnitudine Dei finis tua obligationis coram Deo, SS. &c. deprecatio humillima, per Christum &c. compensatio per ipsam & SS.

(k) *Odium, fuga &c. dolor &c.*

L. Propositum coram Deo Christo, B. V. SS. serium, sincerum, certum &c.

Oblatio ejusdem per manus B. V. SS. &c.

— *Actus interni ejusdem.*

Secun-

Intellectus.

Secundò, Quæ culparum & defectuum radices & causæ? an non tui ipsius præ Deo infelix amor? oculus & animus pronus ad res creatas? (k)

Tertiò. Quomodo deinceps possis, debeas ac velis summæ huic necessitati laudis & obsequii divini, & quàm perfectè certòque satisfacere? quid sancti &c. quid velis factum moriens? (l)

Quid in æternitate? &c.

Punctum secundum.

Memoria proponit materiam; atque illud imprimis, ut Dominum Deum suum laudet. (a)

Intellectus expendit: ipsum Creatorem animæ ac hominis, esse ejusdem Dominum, solum, summum, necessarium, perfectissimum: Dominum omnium facultatum internarum & externarum; corporis & animi: omnis horum fructus & operatio-num. Quia ipse fecit nos & ex nihilo & solus. Non potest esse homo, quin Dominus hominis sit Deus. Tu solus Dominus. (b)

Voluntas.

— *Timor & diffidentia magna, propter tuam inconstantiam.*

Petitio magna gratiæ à Deo Christo per B.V.SS.&c.

(a) *Fides, sicuti in puncto primo, Desiderium &c.*

(b) *Agnitio, confessio, amor, veneratio presens & intima, cum gaudio de Domino tam magno, tam bono, tam necessario.*

Gratulatio Domini &c.

Non

Intellectus.

Non est Dominus plenâ possessione juris sui; nisi suum habeat & possideat hominem, & quæ hominis sunt & quidquid possunt omnes hominis facultates: illud scilicet ut intellectus Deum Dominum suum laudet, voluntas amet ac revereatur, cæteræ facultates serviant. (c)

Hic est solus, summus ac necessarius, Dei Domini ex sua creatura honor, fructus, gustus, satisfactio in tempore & æternitate: contrarium, summa injuria cum offensa & vindicta. Quàm certò, quàm necessariò Deus Dominus est hominis, tam certò & necessariò debetur ipsi laus, reverentia, servitium: & quàm diu Dominus est; æternum (d)

Non potest Deus desinere esse Dominus, nec potest desinere hæc obligatio hominis, nec à Deo abdicari.

Conclusio practica: quemadmodum necessariò Deus Dominus, & ego Dei totus sum; ita necessariò debeo intellectu &

Voluntas.

Desiderium unde & ex integro serviendi.

(c) *Oblatio tuarum omnium facultatum tuarum, in plenum Dominium*

(d) *Fave Domino supremo & optimo ex aliis omnibus; atque ex te omnem & perfectissimum fructum desiderata: time contrarium.*

(e) *Sicut puncto I. litt. h. i. & c. volu-*

volu
tibu
R
ardu
rem
cter
con
cto

M
num
tur

ide
nus
mu
per
esse
am
infi
am
om
cul
det
om
&
l

Intellectus.

voluntate totâ omnibus facultatibus Deo impendi. (e)

Reflexio, quid, quantum, quàm arduis rebus ad laudem, amorem, servitium Domini mei hætenus me impendi? annon contrarium? reliqua sicut puncto primo.

Punctum Tertium.

Memoria ex materia præsentis proponit illud: ut Dominum Deum suum laudet, revereatur &c.

Intellectus expendit; quod idem ipse, qui creator & Dominus est, idem ipse Deus sit; primum, omne, infinitum bonum; per se, propter se, omni (quæ esse & cogitari potest) laude, amore, reverentia & servitio infinitè dignum; cujus laudi, amori, venerationi, obsequio, omnis intellectus, voluntas, facultas impendere se necessariò debet ob primam, infinitam, omnem summam excellentiam & bonitatem. (a)

Hinc est quòd ipsemet Deus

Voluntas.

(a) *Humillima agnitio. fidelis confessio magni Dei & perfectionum ejus, digni tuâ & aliena laude, reverentia, obsequio.*

Adoratio ejusdem: Amor & benevolentia, operatio laudis quàm gratulatissima.

Gaudium & gratulatio, quod in se habeat infinitam laudem & amorem: venerationem item in Christo & SS.

BOA

Intellectus.

non possit vel uno momento abstinere à sui laude & amore. Hinc est quod non possit, nec velit in æternum remittere homini necessitatem & debitum laudis & obsequii divini, Hinc est quod homo nolens laudare & amare Deum ac jam damnatus vel invitus laudem Dei procuret sitque argumentum & occasio æstimandi magnum Deum ac laudandi justè plectentem. Quanta est necessitas laudis & obsequii divini tanta felicitas, honor, lucrum, dulcedo tam magno Deo servisse & perfectiùs servivisse. (b)

Conclusio practica: Justitia & necessitas Deum laudandi &c.

Reflexio: Sicut puncto 1. & 2. b.

Voluntas.

Desiderium, etiam per te, à magnam & æternam laudem habeat.

(b) *Confusio doctor &c. iii p. 1.*

Propositum, colloquium.

Pater Ave.

Meditationis Primæ Compendium.

Summâ necessitate debetur Deo, ut homo ipsum laudet, revereatur, eique serviat, Quia ipsius est.

1. Creator.
2. Dominus.
3. Deus.

Me-

Meditatio Secunda.

NECESSITAS FINIS DESUMPTA EX

PARTE HOMINIS.

Oratio præparatoria, Præludium primum & Secundum sicut med. primâ.

Intellectus.

Punctum Primum.

MEMORIA ex fine hominis proponit præcipuè illud. *Ut*

Dominum Deum suum laudet &c.

Intellectus considerat: si Deus pro solo suo dominio, auctoritate, jubendi supremâ potestate demandâset laudem & servitium, idque summum & æternum, nullo tuo commodo & mercede: parendum fuisset, ob rationes meditationis primæ, itaque serviunt creaturæ inferiores homine & aliquando perituræ. (a) At nunc Deus ita vult laudem & servitium; ut cum tu Dei es, Deus vicissim sit *tuus*. *Tuus* est, dum finem mandat totâ affectione divinæ voluntatis & benevolentiae exuberantis ad se tibi communicandum, utque salvus & beatus

Voluntas.

(a) *Humillima confessio coram Deo & SS. supremi Dei in te Domini, tuæque summæ obligationis ad quidvis &c.*

Adoratio ejusdem, oblatio tui & facultatum tuarum omnium involuntatem omnem & solius Domini.

(b) *Admiratio stupenda bonitatis, tantò magis.*

Intellectus.

sis. Tuus est, ac esse cupit totâ plenitudine divinarum perfectionum, & felicitatis. Tuus omni titulo felicitatis, amoris & dulcedinis, Pater, amator, possessio &c. Tuus eâ quidem plenitudine tum affectûs tum dulcedinis suæ, ac si tuus tantum & non alterius esset; tota æternitate. (b)

Mirabilis circulus, quem instituit infinita bonitas: qui est solus & necessarius fructus Deo ex homine debitus, idem est hominis, sola, summa, æterna felicitas. (b)

Conclusio practica: Certò dandum est hoc tam divinè amanti Deo, quod amore mei constituit; atque ut meus sit: summa ei laus, amor, veneratio, obsequium.

Reflexio: Quantâ hæctenus laude, amore, reverentiâ & obsequio Dei bonam voluntatem æquaveris? Aut è contrario? &c. Uti med. I. p. I.

Quid causæ, cur malè? &c. quid deinceps? &c.

Voluntas.

Major, quò ipsa major est in se affectione & re &c. quò major voluntas & indignitas.

Humillima ejus adoratio, gratiarum actio.

Gaudium summum de bono, felicitate tuâ, quod non potest esse major, dulcior &c.

Amor magnus tam mirabiliter amantis.

Pun-

Intellectus.

Punctum Secundum.

Memoria recolit, quòd Creatus homo Creatoris Dei viva & certissima imago sit.

Intellectus considerat: quid agit nunc Deus, quid egit ab æterno, quid aget in infinita æternitate? quod objectum, quæ actio digna Deo, & beata? Cognoscere, Laudare & Amare seipsum: quid quid verò aliud agit; ex sui cognitione & amore, est ad sui cognitionem, amorem, & voluntatem. (a)

Hæc sola & tota Dei vita: hinc Dei perfectio & quies, & beatitudo. Per cognitionem in divinis filius, per amorem Spiritus S. sine cognitione, & amore sui nec viveret Deus, nec beatus, nec sanctissima Trinitas esset; sed Deus in tenebris æternis infelicissimus &c. Nec alio objecto nec alia actione potest fœlix esse Deus. (a)

Dei imago homo est, utriusque eadem esse debet actio, vita, perfectio, beatitudo, quies: laudare, & amare Deum, nunc

Voluntas.

(a) *Æstimatio, & approbatio summa illius Divinæ, & æternæ actionis.*

Gaudium & Gratulatio Deo quod sit & habeat quo dignissimus est, & quo summè fœlix.

Desiderium imitando præstandi Deo aliquid gratissimum.

(b) *Magnus Gaudium, gratiarum actio humillima; quod cum imago Dei sis, actione similis esse possis ad &*

Intellectus.

& in æternum : hoc est tandem saluum fieri. è contrario! &c. (b)

Non potest Deus me facere feliciorum quam hoc genere felicitatis. Divinum est. Æternum est. (b)

Non potest me Deus infelicem facere peiori, & longiori genere infelicitatis, quam huius objecti & actionis, & vitæ detrimento. Summum & æternum est. (c)

Conclusio practica: Quanta felicitas finis, quanta infelicitas in eius iactura, aut detrimento, tam mihi necessarium est, certumque esse debet, hunc solum finem prosequi, & ab eo, nec per peccatum, nec per imperfectionem ullam discedere.

Reflexio sicut superius. (d)

Memoria proponit, quòd creatus sim à Deò, ut etiam in hac vita laudem Deum, eique *serviam*.

Intellectus expendit; quod etiam in hac vita laudare, & amare Deum, ejusque voluntatem facere sit vita divina: vitæ in

Voluntas.

eius gloriam, tuam summam felicitatem: *Desiderium*

(c) *Magnus*

sollicitus timor, æternum ac unco memento etiam ab hoc deficias.

(d) *Dolor in*

tensus & confusio

(e) *Gaudium*

& gratiæ magnæ pro magna illa felicitate in terris, si mente felicitati æterna.

Desiderium per

fectè in minimis & magnis hac # surpandi.

coelo

Intellectus.

coelo & æternum agenda principium, meritum, mensura, omen, arrha. Solus pro hac, & altera vita, summus honor, lucrum, dulcedo, satisfactio, quies, tam amabili, & magno, tam amanti, tantæ meæ beatitudini in Laude & amore magno, magna & multa præstare. (e)

Conclusio practica: quam mihi necessarium & serium est, nunc, & æternum beatum esse tam necessarium, & serium esse debet, ut nunc dominum Deum meum laudem, ameni valde, & perfectè serviam.

Reflexio sicut in prioribus. (f)

Voluntas.

(f) *Valdè magnus dolor de damno tam ingenti, & turpi & multo, & irreparabili pro hac & altera vita tibi & Deo.*

Propositum.

Colloquium.

Pater & Ave.

Meditationis secundæ Compendiū.

Summa necessitas est prosequendi finem à Deo homini constitutum: quia

1. Ex summo Dei in nos amore est:
2. Summa & divina in æternitate
- 3 Summa & divina hominis in hac vita felicitas est.

Meditatio Tertia.

QUIS MODUS PROSEQUENDI FINEM?

Oratio preparatoria : præludia , sicut Meditatione primâ.

Intellectus.

Punctum Primum.

MEMORIA renovat brevibus momenta superiorum meditationum de necessitate, & Beatitudine finis. (a)

Intellectus expendit, quid sit laudare Deum? est agnoscere, & novisse per fidem; admirari, æstimare, præferre, benedicere &c. Deum & magnas Dei perfectiones; atque ob has sentire, & fateri dignum Deum magna complacentiâ, gaudio, gratulatione, dignum magno bono, beneplacito & gustu, dignum voluntate omnium benevolentissimâ & studio placendi. Sic Deum laudare potes tibi ipsi; sic coram Deo; hæc ipsi confitendo: sic coram sanctis; sic prædicando hominibus. (b)

Laudare est amantis. Quantum intellectus æstimat, tan-

Voluntas.

(a) *Repetitio brevis motivorum affectuum, desideriorum, & propositorum.*

(b) *Agnitio confessio quod hinc sit Deus infinite dignus.*

Oblatio facultatum ad ea omnia perfectissimè & tota vita, & in æternum exhibenda.

tum

Intellectus.

tum voluntas amat, & amare debet. *Amat* dum in Deo, ejusque perfectionibus complacet sibi: delectatur, has ipsi favet & gratulatur: bene vult ipsi; tum has perfectiones, earumque gustum tum externum quodvis bonum, & beneplacitum ex te, & aliis; quia dignus est: idque desiderat, optat & adnuitur, & gaudet.

Revereri est coram præsentemittere se intellectu & voluntate ad perfecta, ardua, humilia, quævis. Tantum se demittit, quantum quis æstimat, & miratur Deum, in comparatione vilitatis, & malitiæ propriæ.

Servire est omni voluntati Divinæ conformem esse animo, & opere: voluntati mandanti, consulenti, inspiranti, facienti, permittenti circa te & alios, in evenientibus, & eventuris; idque idè, quia in his omnibus Deum, divinasque perfectiones laudas, amas, revereris.

Ipsc Deus nihil potest facere

Voluntas.

Exercitium aliquod horum actuum internorum
&c.

(c) *Dolor magnus, &c.*

Confusio, quod peccatis, omissionibus, & negligentis ab hoc tota penè vita deflexerit.

Intellectus.

melius, sanctius, beatius, quam suam voluntatem.

Conclusio practica : decernit hæc singula Deo & summo jure à te deberi & esse præstanda. (b)

Reflexio uti *Meditatione* primâ &c. (c)

Punctum secundum.

Memoria recolit justam necessitatem laudandi &c. Deum.

Intellectus expendit quanta debeat esse ea laus, amor reverentia, servitus.

Bono debetur bonum: scilicet æstimatio, laus, affectio, benevolentia, obsequium: & quidem magno bono magnum bonum, magna æstimatio affectio &c. Itaque primo bono primum bonum, prima æstimatio affectio &c. Summo bono, summa æstimatio &c. Perfecto bono perfecta &c. omni bono omnis &c. Soli bono, sola &c. æterno, æterna, infinito, infinita &c. (a)

Adde quid pro gradu suo mereatur summa in te bonitas, summa tua in fine felicitas Med. secund. (a)

Voluntas.

(a) *Agnitio* admiratio summa divina Excellentia dignæ omnibus summis & infinitis obsequiis.

Dolor & confessio quod de tuo tale nihil possis præstare.

Gaudium, & approbatio actuum summorum, Hinc

Intellectus.

Hinc est quòd piæ, & ferventes animæ omnia summa infinita, & divina ad Dei gloriam pro hac, & alterâ vitâ per se & omnes alios desiderent, intendant, moliantur: hinc est quòd infinitis Dei, & Christi, & Sanctorum meritis, & actionibus sua omnia conjungant ac perfectissima quæque agant. Hinc enati actus heroici, Sanctorum Martyria &c. Hinc Christi mors &c. Hinc quidam ad inferni dolores se Deo obtulit quantum foret sine peccato, blasphemiâ & damno gloriæ divinæ. Hinc illud Sancti Ignatii ad Majorem Dei Gloriam & obsequium &c. Felicissimus, qui potest & præstat maxima!

Ob eandem necessitatem magnæ laudis & obsequii Divini, nauseat Deus tepidos evomendos ex ore suo.

Conclusio practica: Tribuendam Deo necessariò esse summam laudem, amorem, reverentiam servitium, per magna, perfecta ardua.

Reflexio &c. (b)

C 4

Voluntas.

& heroicorum, quos & ab alis habuit Deus.

Oblatio horum.

Desiderium præstandi aliquid etiam innum, & valde gratum, utinam infinitum saltem per merita Christi Timor, horror in visi Deo teporis &c. (b)

Uti supra.

Pun.

Intellectus.

Voluntas.

Punctum Tertium.

Memoria, uti puncto primo & secundo.

Intellectus expendit, & discit ceteram rationem finis prosequendi à rebus creatis ratione & sensu carentibus. Ignis creatus est à Deo, ut urat: urit verò etiam, & primò urit tantum, neque aliud agit quam finem. Ita homo laudet, amet, ferviat tantum: Deo tantum. Meritò quidem, tum ob finem unicum, tum etiam quia quidquid es, nihil tuum, nihil alterius es; nihil tibi, nihil alteri serviat.

Secundò urit ignis & toto conatu, nihil prætermittit intentionis, quæ per Deum, & naturam suppetit: quid homo?

Tertiò urit ignis omni momento, nullo spatio remissionis: meritò & homo laudat, fervit omni momento, est enim omni momento eadem ratio, & necessitas finis. Meditat. prim. & secund.

Quartò urit ignis ad sui consumptionem &c. (a)

Conclusio practica: Statuit ex

(a) *Agnitio, & Confessio summa justitiæ & necessitatis, ut hoc & perfectissimo quovis modo Deo serviat.*

Dolor & Confusio, quod te superent inanimita in hoc genere &c.

his,

Intellectus.

his, parem, & majorem quæ homini incumbit, justitiam, & necessitatem, semper, ubique, & perfectè prosequendi finis, Dei laudandi &c

Reflexio: uti superius. Quò minùs solum Deum ames reveraris, soli servias, annon facit Amor & respectus humanus? Amor tui? &c. His multum servitur.

Voluntas.

Desiderium &c.

Propositum.

Colloquium.

Pater & Ave.

Meditationis Tertiæ Compendium.

- I. Quid sit laudare, revereri, servire
- II. Quanta debeat esse ea laus, veneratio, obsequium
- III. Quomodo Deus laudandus, venerandus &c.

Quarta Meditatio esse potest priorum repetitio aut lequens consideratio.

Consideratio.

DE HOMINIS NIHILO

Considerationis hujus occasio sunt verba S. P. IGNATII. *Creatus est homo, scilicet ex nihilo: nihili sui consideratio perutilis erit, Primò*

C 5

quia

as.
nitio,
sum.
& ne
& hoc
iffimo
Deo

Com
su-
na-
no-

is,

quia sui cognitio, & humilitas omnis perfectionis solidum fundamentum est. Secundò quia cognitio nihili, promptiorem hominem reddit ad submit- tendum se voluntati magni Dei finem constituen- tis, simul ad suscipienda ardua, atque etiam con- temptum nihilo & vilitati hominis debitum.

Porro consideratio, est facilior quædam Medi- tatio; ubi præmissâ oratione præparatoriâ consi- deratur, agnoscitur & statuitur cum reflexione quid actum quid agendum, vel omittendum sit, atque ad ipsum gratia Dei petitur, neque etiam hoc genus Considerationis abhorret à mente S. P. IGNATII, cum non multum differat à primo modo orandi, quem S. P. docet in fine quartæ hebdomadis.

S. I.

Nihilum Hominis in rebus naturalibus.

PRImò ante annos 100. ubi, quid eras? Quid in totâ retro æternitate? Nihil per te ipsum; tantundem nunc es, nec plus: Nihil.

Ut esses aliquando, nullum tuum meritum præ- cessit (nihili nullum est meritum) nulla Dei aut cujusquam indigentia, aut necessitas, ut esses. Idem nunc est.

Ut esses, fieri non potuit, nisi per sapientiam & potentiam infinitam. Tantum abes (scilicet infinite) ut vel aliquid sis. Idem nunc est, tum quia eâdem potentiâ indiges, ut conserveris, tum quia ipsa indiges ab origine & naturâ.

Se-

Secundo Scire, posse, operari habere &c. Sunt quæ ad esse rei consequuntur: horum mensura solet esse essentia. Uti per te nihil omnino es: ita per te nihil scis, potes, agis, habes &c. Nec scire &c unquam potes.

Quantuscunque evadas, quantumeunque scias possis, agas, habeas &c. tam illud tuum est, quam quod non es, non habes &c. Tantum huc primùm attulisti ex tuo, quantum alius qui non habet, scilicet nihil. Sic vilior es verme, aut re inter res viles vilissima, hæc enim per Deum est aliquid; tu per te, nihil.

Tertio Quantuscunque sis, quantum scias possis &c. semper infinita desunt quæ non scias, non habeas; horum comparatione, nihil es. Nihil item comparatione meliorum quæ in aliis sunt, aut esse possunt. Nihil comparatione divinarum perfectionum &c.

Quarto quantò habes plura, tantò miserius es & vilius nihilum. Tanto enim inte plura aliena sunt, & non tua, velut homo Pauper qui tanto etiam Pauperior penè censetur, quo plus alienis & commodatis utitur, & obligatur.

Quanto plus habes, tantò plura inte sunt, quibus indignus eras. Tantò majori in debito apud Deum es, cui tanto minùs sufficies, tanto minùs eris gratus: aut si gratus, gratitudo novum beneficium est.

Quinto Quemadmodum ipsemet per te nihil es,
ita

ita in omnibus quæ agis nihil per te primò potest esse boni: actioni omni tuæ, quantum per te est, deesse debet omnis prudentia, perfectio bonitas omnis usque ad imam abyssum omnis mali & turpitudinis. Per te nihil potes, nihil habes nisi errare, labi, miserum, nihil esse. Nullus tam malus tam fœdus error, tanta miseria; quæ non sit genuina tuo nihilo, sive Physica sive moralia sive supernaturalia spectentur. Abyssus errorum, vitiorum, malorum omnium in te & tuo nihilo latet.

Sexto Hujus tui nihili tanta est certitudo, tanta necessitas, quanta est ut Deus sit Deus: Deus omnia, tu nihil.

Septimò Cum ergo nihil sis; sequitur quod nullius intersit aut interesse meritò debeat an tu vilis, an contemptus, an miser, an non sis. Nihili nulla ratio. Imo quanti refert olim Dei & Sanctorum, & totius universi, si (quod absit) æternum damnareris? Nullus inde infelix. Tam vilis es. Nec evadere per ullam potentiam ex hoc nihilo & vilitate potes, quantuscunque evadas.

Talem æstima teipsum; cui minimus honor nimius; nullus nimius contemptus, & miseria: cujus ratio, & fundamentum est, quia cum Deus necessario sit, omnia: omnium felicitas, & finis; tu necessario nihil sis; necessario Deus omnibus omnia. Tu omnibus nihil merito esse debes. Cum etiam per te non nisi error & turpitudine sis; merito, omnibus displicere, & nausea esse debes.

Nihilum hominis in statu supernaturali.

PRimò Quantacumque habeat aliquis bona naturalia, sitque in illis maximus, ad statum supernaturalem, est nihil. Ea tam vilia sunt, ut ejus generis summa reliquerit Deus inimicis suis Diabolis; damnandis donet etiam nunc v. g. Scientias profanas, ingenium, gloriam pulchritudinem, divitias &c.

Omnia naturalia (etiam quæ esse & cogitari possunt) in unum congesta, tanti non sunt; ut valeant per se ad emendum unum, ac infimum gradum gratiæ aut gloriæ &c. declinandum infernum &c.

Secundò Mirus *nihilo es*, ad statum, & bonitatem supernaturalem acquirendam: ut existeres, meritus quidem non eras: ac nec contrarium meritus eras, quia non eras. Ut verò ad statum supernaturalem, ad primam gratiam, aliasque deinceps pervenires, foedissimè indignus & male meritus eras contrarium: tum innatâ labe originis, tum propriis multis peccatis. *Cor mundum crea in me*, ait. ps. 50. Sanè creat Deus, & plusquam ex nihilo donat & efficit, quidquid es boni.

Tertio Uti in rebus supernaturalibus prorsus nihil es; ita nihil scis, nihil potes. *Nihil scis* quantum ad objecta, & quantum ad modum eveniendi

hendi

hendi te, vel alium ad salutem, & extra damnationem. Tum quia illa objecta nimium sunt à sensibus, & naturali facultate per altitudinem suam remota, tum ob impenetrabiles tenebras intellectus humani, quas offudit & naturalis vilitas, & labes peccati originalis.

Nihil item potes operari. Vires enim ad actionem, & meritum supernaturales habes per naturam omnino nullas. Habes verò etiam imbecillitatem, remoram, ac pondus plusquam plumbeum, à peccato originis.

Per idem originis peccatum, præter divinam aversionem in quâ constituitur anima, & naturam per se ad vitia quæque propensam, insita est quædam abyssus ornis mali, perpetua, semper exundans, quasi infinita, nunquam exhaurienda, fomes peccati, & inclinationes singulares. Miserum te, qui prohibere non potuisti, quo minus malus nascereris, & in abyssò mali, etsi malum nondum ipse teceris.

Hinc est quod nihil scias, nihil possis per te, nisi peccare tantum, teipsum damnare, & alios; atque huc semper propendeas. Hinc sunt illa tot & tanta peccata, quæ fecisti, & facturus es, quibus ipsa opera bona commaculas.

Hinc est quod facturus certò fuisses, & facturus certò sis peccata quæ sunt inter damnatos pessima, & turpissima, nisi Deus singulari beneficio occasiones avertisset, & avertat, aut gratia adjuvisset, & adjuvet, illud solum malum

non

non facis quod Deus avertit. Minima tentatio, & occasio tibi per te certa est ruina. Vide quantum abyssum mali, & inferni tibi aliisque circumferas.

Quarto Ista quidem ex peccato originali: quæ verò nova & major abyssus mali, malitiæ turpitudinis, & miseriæ ex peccatis propriis tot & tantis, præteritis, forsan non deletis, forsan futuris? Ex peccatorum pœnis, & habitibus? Vide die 3. Med. 1. 2. 3. omni nihilo miserior nota, & labe peccati!

Quinto Si quid jam boni habes, aut fecisti, prorsus nihil tuum est. Alius apud te fons est, abyssus mali. Nihil aut alia meritis eras.

Quantacunque habeas in donis, gratiis, officiis, sacris; nunquam exuisti, nec exuere potes illud tuum primævum ab origine nihilum: illam Abyssum indigentiae, malitiæ, miseriæ periculi; Abyssum nihili & vilitatis: quidquid boni est, tuum non est: tu verò tanto obligatior alienis, tantò minus sufficiens tuæ obligationi, & reddendæ rationi, quanto plura, & majora habes.

Illum te cogita, non qualis es per Dei infinitam bonitatem, sed qualis eras olim, qualis certò futurus esses, sine Deo; aut nihilum aut pessimus, & miserrimus? quod amplius est, Dei est, non tuum.

Quantumcunque bonus sis; non perseverabis uno momento; nec perseverare ad finem potes

per

per te , nec perseverantiam mereri certò potes ,
nec petere rectè a Deò (rectè petenti dabit be-
nignus , & fidelis Deus) Dei hæc esse debent sin-
gularia beneficia huc requiritur misericordia infi-
nita. Ita per se, sine Deo nec uno momento ma-
nes bonus , sine adjumento & beneficio necessa-
riæ infinitæ bonitatis.

Quid porrò de te merito existimabis ; si in
hac Abyſſo tui nihili , indigentia , malitia , & mi-
seria intuearis in alteram Abyſſum judiciorum
Dei ? quid illa de te justè , & sanctè , ad permit-
tenda multa peccata tua , & consecuturam in
felicitatem destinant ? Miser ! Miserior nihilo !

Ait quidam : si esset aut esse posset homo , qui
nullum haberet divinum beneficium , quo ma-
lum averteretur ; ille tam esset malus , tam mi-
ser , quam Deus est bonus. An non tu es homo
ille , si tua sola spectes ? vide P. Segneri in Spec.
non Fall.

Sextò Nunc demum in illo statu nihili , & villi-
tatis tuæ compara te ad Deum : quàm præ illo ,
in oculis ejus vilis , malus , miser , minùs nihilo
es quàm nihil per te illius Excellentiâ , bonitate
in te ejus offensâ justitiâ , ejus frutione , esse , aut
facere dignum possis.

Compara te cum aliis vel mediocriter aut infi-
nite bonis : infinita quædam est distantia inter illos ,
& tuum nihilum , & merum malum : scilicet si
consideres id , quod ipsi per Deum & verè sunt ,
atque id quod per te revera es aut per te certò
fores.

Compa-

Compara te cum peccatorum dannandorum, damnatorum, & diabolorum pessimo. Mali majorem Abyssum tecum circumfers; fuisses, esses, eris certò his omnibus pejor & miserior: cur non es? Dei infinita bonitas est, si non sis. Quàm justus coram Deo, quam necessarius est summus tui contemptus, nausea & odium!

§. III.

Quid faciendum in isto nihilo,
& vilitate?

HOc proprium superbiæ, & superbis est, ut nec libenter viles aut nihilum esse velint, nec sese tales existimare, nec existimari, videri tractari ab aliis. At cogita, quòd tuum nihilum, illiusque necessitas non sit malum, sed bonum Deo; non malum, sed bonum proximo, cui Deus debet esse omnia, & finis; non malum sed bonum tibi, qui habes omnia meliora in solo Deo, & certâ, infinitâ veritate & fidelitate; & quidem tantò hoc melius est omnibus, quantò minùs nihilum es, ut Deus sit omnibus omnia. Quidam pusillanimes redduntur cogitatione sui nihili. At malè agnosce tuum nihilum. *Deus veritatis Ps. 30. humilia respicit Ps. 112.*

I. Quid erga Deum?

Valde Deo displicet: peccatum Luciferi, est affectatio divinitatis, & juris divini, est nolle esse nihilum, nolle esse quod es à Deo, velle pro alio haberi, & tractari, quàm sis. Summè placet Deo

D

agnitio

agnitio summi nihili nostri & demissio, quia summa est veritas, & justitia; ut Dei sit solius omnis gloria. Nemo unquam dignè suo nihilo & indigentia, nemo dignè Deo, seipsum animo & voluntate demisit, satisque abjecit; nisi solus homo Deus. Cum hoc ergo, & cum ejus humilitate.

Da Gloriam Deo, & fatere ipsum tuum summum nihilum, miseriam, malitiam, indigentiam in omnibus, magna cum confusione tua.

Gaude, gloriare, & gratulare Deo, te necessariò ita esse, scire, posse, ac habere nihil; ut Deus solus sit, sciat, possit, habeat, ac faciat omnia.

Quòd nihil Deo, divinæ felicitati obsit tua vilitas, & miseria; ipsèque nec tui, nec ullius egeat: quod Deus in se, & aliis, habeat quæ in te non habet: quod ex tuo nihilo consurgat infinita necessitas Deo te submittendi, obediendi, Deum rogandi, Deique solius sit omnis omnium gloria: quòd tuum nihilum penè in infinitum exaltet & exaltaturum sit in æternum Dei misericordiam, & bonitatem: tanto major miseratio, & beneficium, quo indignior est, qui accipit.

Ad Dei Majestatem, perfectiones, præsentiam, demitte te in nihilum tuum, usque ad Infernum; ad beneficia minima & maxima summè stupeas pro indignitate tuâ. Tantò profundiores gratias age. Ad omnem ejus voluntatem (imprimis illam, quâ finem hominis constituit) ad omnes ejus dispositiones, eventus, judicia, ad adver-

sa, præsentia, & futura, cum profundâ adoratio-
ne te accommoda, etiam ad graviora paratus.
Scito, quòd ex te & de te solo, nihil unquam Deo
dignum exhibere ipsi possis.

Peccata tua ex nihilo tuo in infinitum exagge-
ra: tantò magis erubescere, plecte; tantò cautiùs
coram Deo ambula: tantò profundius time Dei de
te judicia. Ora Deum in precibus ex nihilo tuo;
atque ad Deum altissimum clama ex abyssio tui ni-
hili, malitiæ, miseriæ, inferni.

Coram Sanctis pari habitu compareas.

2. *Erga proximum.* Tacitè gratulare illi; quòd
nullum illi malum, tuum nihilum sit, cui Deus so-
lus est omnia; sic de eo cogita, loquere, sic eum
tracta, audi, rege, sic illi servias tamquam ima-
gini Dei vivæ, quâ tu sis per tuum nihilum, & mi-
seriam longè ac penè infinitè inferior. abjice te
intellectu, & voluntate infra omnes etiam dam-
natos & damnandos.

De omni ejus excellentiâ gaudeas valde, ut à
Deo profecta: quod Dei est tuum est: tantum ab-
est, ut obsit. Semper in illo aliquid boni inve-
nias, tuo nihilo melius. Aliena præfer tuis sem-
per suspectis; alienum sermonem, consilia, facta,
&c. Errata proximi tolera, excusa: si non possis;
compatere: cogita fuisse, & esse in te pejora aut
certo futura; infinitè pejora latere in abyssio tua,
certò eruptura, nisi Deus certâ bønitate prohi-
beat.

beat. In alienis miseriis compatere; æstima cur te non afficiant? quo meritus? nihilo. Incommoda velut magis dignus tibi præ aliis elige.

3. *Erga te ipsum.* Gaude, gratulare tibi in nihilo tuo; quòd tua felicitas non sis tu ipse, nec tua quæ nihil sunt; sed Deus, qui est omnia, & vult esse tuus, pro te sollicitus: quòd hoc sis, quòd Deus te esse voluit (peccatò exceptò) & non plus; quod ipsum divinæ bonitatis est: quòd Deo proprium ac gloriosum sit creare, & ex nihilo omnia facere, & agere, etiam tuo, & quanto melius illud agnosces: quòd hæctenus hoc fecerit innumeris beneficiis plurium pignore, & promissione; quòdque tuum nihilum, & vilitatem certò superet infinitè ejus bonitas. Habenti duo talenta æquè dixit, *Euge serve bone*, ac habenti quinque: & tibi unum habenti, si illud sedulò impendas. Ad nihil prorsus aptum te judica, sive agendo, sive consulendo. Ad omnia aptum per Deum, & in vera, sincerâ humilitate bonæ, & simplicis voluntatis.

Omni prorsus bono reputa te indignum, abdicato omni amore proprio; ideo pernega tibi, quæ potes. Nullus his est te indignior: periculosa, aliena, indecentia, in te sunt omnia: imprimis honor minimus, & aliorum amor tui, & obsequium, in tuis est dedecus, detrimentum, furtum honoris divini, & certus error. Nequidem honor, Dei in te delatus donis tutus tibi est, ob periculum nimis lubricum. Ad omnem erubescere, time; de nullo gaude, aut cogita. Deo tribue soli. Mavelis honorem Deo exhiberi in alio, quàm in te.

In benegeſtis totum Deo reſtitue cum omni honore: tibi errores, & contemptum reſerva. Semper in rebus, geſtisque tuis inveni aliquid, ex quo teipſum vilipendas & oderis. Nihil magnificentum loquere. Tui, tuarum rerum, factorum, nec mentionem apud alios facias, aut feras: nihili nec mentio eſſe debet; multò minùs æſtimatio &c. minùs tantæ foeditatis nihilo conjunctum in te.

In adverſis humiliare nihilum viliffimum ſub potenti manu Dei: nil erit, nimium. Minor merito tuo infernus eſt. Peſſimus dignus peſſimis. Nulli hæc magis congruunt, quàm tibi. Gratias Deo infra meritum, & benevolè affligenti. Ad plura ſis paratus, ſic Deum habes magis propitium tuæ miſeriæ. Elige digna te, & tuâ vilitate.

In æſtimatione vili, ſermone vili de te, tractatione tui viliffimâ & pudore dignâ (niſi ad cavendum ſcandalum) nihil excuſa, impedi, detrecta. Nihil illa Deo aut alteri nocent, aut dolere meritò debent: tam vilis es; nihil in te nimium. Nec innocens es, quamvis innocens. Saltem talis es, & pejor in abyſſo tuæ malitiæ. Quod non eruperit malitia, Dei eſt opus. Veritas eſt omnis tui vilipenſio. Juſtitia eſt omne opprobrium. Utroque, Deo propitio placebis, magis in majore Aude à Deo petere, & gratias agere, atque in his gaudere, & gloriari.

In erratis propriis, noli illa ſuperbo blandimento velle ignorare, excuſare, minuere, nec apud te nec apud alios. Nihilo inde es melior, ſed hy-

pocrita. Prævisa res sit, multus & magnus error. Totus es error, & malus. Noli inquietus ob errores esse, Deus propitius certò ignoscet. Non desinet Deus esse bonus, etsi tu malus & miser sis, rogatus certò vertet in bonum: non permittet plures, quam ad tui salutarem contemptum proficit. Iplis erroribus divina bonitas, & providentia utitur ad bonos, & magnos fines, humiliare coram Deo, qui hæc justè bene & benevolè permittit. Gratias Deo, quòd graviora non permiserit, resigna te in omnes errores cum subjectione, amore & fiducia, quos Deus ad tui humiliationem permittet: fatere Deo & deprecare &c. contemptum inde secuturum à Deo demissè accepta: hic melior est quam impunitas. In ipsis erratis tuis (quatenus peccatum non sunt) gaude & gloriare; sunt enim unde utilissimè deprimaris, testes veritatis & nihili tui.

Nullibi quies nisi in Centro nihili
sui, Deo & fine.

Verba Scripturae sacrae.

DE FINE HOMINIS.

Ego sum principium, & finis. Apoc. 1.

In gloriam meam creavi eum, formavi eum, & feci eum. Isa 43. 7.

Non estis vestri 1. Cor. 6. 19. Tuus sum ego Ps. 118. 94.

Semper laus ejus in ore meo. Ps. 33. 2.

Laudate eum secundum multitudinem magnitudinis

tudinis ejus. Ps. 150. Reformamini - - ut probetis quæ sit voluntas Dei bona, & beneplacens, & perfecta. Rom. 12. 2.

Unum est necessarium. Luc. 10. 42.

Hoc est enim omnis homo. Eccles. 12. 13.

De Nihilo hominis.

Loquar ad Dominum meum, cum sim pulvis, & cinis. Gen. 18. 27.

Substantia mea velut nihilum ante te. Ps. 38. 8.

Est quasi dives, cum nihil habeat. Prov. 13. 7.

Intra in lutum, & calca. Nahum 3. 14.

Si separaveris pretiosum à vili quasi os meum eris. Jerem. 15. 19.

Humilia valde Spiritum tuum, quia vindicta carnis impii ignis. Eccles. 7. 19.

Qui consolatur humiles, consolatus est nos Deus. 2. Corinth. 7.

Bonum mihi, quia humiliasti me. Ps. 128. 17.

Libenter gloriabor in infirmitatibus meis, ut inhabitet in me virtus Christi 2 Cor. 11.

Vilior fiam plus quam factus sum, & ero humilis in oculis meis, & gloriosior apparebo. 2. Reg. 6. 22.

Legenda die primo.

In primis omni die P. Lancitii Opusc. 6. de Recollectione. Item vita alicujus Sancti. Item Meditationes P de Ponte de materia occurrente. Ex Thoma de Kempis lib. 3. c. 9.

Libello Exercitiorum Annotationes sub init.

Lancit. Op. 6. c. 1. 2. 3.

Rodericio p. 1. tr. C. 15. 3.

Nierembergio de Ador. lib. 1. c. 1. 9. 11. 12. 1. 2. c. 15. 16. 17. 18. &c. de nihilo l. 3. c. 9.

Legi præterea poterunt alii, qui scripserunt in Exercitia S. P. IGNATHI: non tamen fermè legendum est, nisi de materiâ eo die occurrente. Non multa legenda sunt; sed quæ meditatur lecta tempus impleant.

Dies Secunda.

DE MEDIIS AD FINEM.

REliqua verò (verba sunt S. P. IGNATHI) creata sunt hominis ipsius causâ; ut eum ad finem creationis suæ prosequendum juvent; unde sequitur utendum illis, vel abstinendum eatenus esse, quatenus ad prosecutionem finis, vel conferunt vel obsunt. Quapropter debemus absque differentiâ nos habere circa res creatas omnes, ita, ut non queramus sanitatem magis quàm ægritudinem &c. neque divitias paupertati honorem contemptui præferamus, &c.

Scopus est: quam necessariò, ac seriò volumus ultimum finem nostrum; ita seriò, ac sedulò omnia, & sola, & aptissima ad illum media adhibere.

Meditatio prima

DE CREATURARUM, ET MEDIORUM USU GENERATIM.

Oratio preparatoria de more vide pag. 7.

*Praludium primum: Imaginare, & vide te ipsum
velut*